

V Bruseli 30. januára 2026
(OR. en)

5835/26

COHOM 27
CONUN 14
COPS 70
COASI 26
COAFR 29
CFSP/PESC 147
DEVGEN 16
MAMA 25

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Delegácie

Predmet: Závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN pre ľudské práva v roku 2026

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN pre ľudské práva v roku 2026, ktoré Rada schválila na 4 151. zasadnutí 29. januára 2026.

ZÁVERY O PRIORITÁCH EÚ NA FÓRACH OSN PRE ĽUDSKÉ PRÁVA V ROKU 2026

1. **Ľudské práva** sú všeobecné, nedeliteľné, vzájomne závislé a vzájomne prepojené, či už ide o občianske, kultúrne, hospodárske, politické alebo sociálne práva. Sú nevyhnutné pre ľudskú dôstojnosť, rovnosť, demokraciu, právny štát, mier a udržateľný rozvoj. Mier a prosperita, sloboda a bezpečnosť, ako aj plnenie cieľov udržateľného rozvoja a Agendy 2030 idú ruka v ruku s dodržiavaním zásad právneho štátu, demokracie a všetkých ľudských práv. Medzinárodné právo je základom mieru, spravodlivosti, voľného obchodu a riešenia sporov.
2. Európska únia opätovne potvrdzuje, že neochvejne podporuje **všeobecné dodržiavanie, ochranu a napĺňanie ľudských práv** pre všetkých a všade. EÚ bude naďalej odhodlane brániť univerzálnosť ľudských práv, demokracie a právneho štátu. Aktívna podpora a ochrana týchto univerzálnych noriem, a to aj v rámci našej vonkajšej činnosti, je v záujme Európskej únie, jej členských štátov a jej občanov. EÚ bude v rámci svojho zásadového prístupu k ochrane a presadzovaniu ľudských práv, demokracie a právneho štátu účinne reagovať v rýchlo sa meniacom svete.
3. Keďže Únia je založená na medzinárodnej spolupráci a spoločnej zodpovednosti, súčasný rozsiahly útok proti **medzinárodnému poriadku** založenému na pravidlách, proti ľudským právam, medzinárodne dohodnutým normám a inštitúciám, ktoré sme zriadili na ich presadzovanie, je v rozpore so strategickými záujmami EÚ. Spoločne dohodnuté pravidlá a účinné a inkluzívne **multilaterálne inštitúcie**, ktorých jadrom je Organizácia Spojených národov, sú najlepším prostriedkom na zabezpečenie mieru, bezpečnosti, ľudských práv, prosperity a udržateľného rozvoja pre všetkých. EÚ bude naďalej zaujímať dôrazný postoj a konať ako líder pri presadzovaní a podpore dodržiavania medzinárodného práva a ľudských práv, pričom bude v záujme posilnenia cezhraničných partnerstiev, ktoré upevňujú celosvetové normy a mier, stavať na svojej jednote. Využijeme každú príležitosť na multilaterálnych fórach na boj proti potláčaniu ľudských práv.

4. EÚ bude naďalej **spolupracovať so všetkými regiónmi sveta** a posilňovať partnerstvá s krajinami vo všetkých regiónoch. Je naďalej obzvlášť dôležité prehĺbiť a rozšíriť spoluprácu v oblasti ľudských práv, a to aj nad rámec tradičných podobne zmýšľajúcich partnerov, a pôsobiť ako sprostredkovateľ. EÚ zostane predvídateľným a spoľahlivým partnerom pre krajiny na celom svete.
5. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby plne spolupracovali a konštruktívne sa angažovali v rámci **systému OSN pre ľudské práva**. V tomto roku, keď si pripomíname 20. výročie **Rady OSN pre ľudské práva**, je nevyhnutné opätovne potvrdiť jej úlohu kľúčového fóra pre dialóg, spoluprácu a činnosť v oblasti ľudských práv a posilniť jej postavenie a synergie s prácou iných orgánov OSN, najmä Tretieho výboru VZ OSN.
6. **Spoľahlivý a účinný systém OSN v oblasti ľudských práv** si vyžaduje, aby Úrad vysokého komisára OSN pre ľudské práva (OHCHR) mohol fungovať nezávisle a s dostatočnými zdrojmi. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby OSN a jej mechanizmom monitorovania ľudských práv poskytovali bezpodmienečný a neobmedzený prístup na svoje územia, aby vydávali stále pozvania vo vzťahu k osobitným postupom OSN a iným mechanizmom OSN v oblasti ľudských práv a uľahčili návštevy svojich krajín. EÚ opätovne potvrdí svoju neochvejnú podporu **všeobecnému pravidelnému preskúmaniu**, ktoré je základným kameňom systému OSN v oblasti ľudských práv, a vyzve všetky štáty, aby sa na ňom naďalej zúčastňovali. EÚ zdôrazňuje zásadnú úlohu, nezávislosť a integritu držiteľov mandátu v rámci osobitných postupov OSN.
7. Všetky **tri piliere OSN** sú rovnako dôležité a vzájomne sa posilňujú ako základ systému OSN. OSN zohráva dôležitú úlohu pri stanovovaní noriem, pričom všetky orgány a subjekty OSN by mali do svojej činnosti začleniť hľadisko ľudských práv. **Iniciatíva OSN80** je príležitosťou na posilnenie OSN tak, aby bola schopná plniť si úlohy v rámci svojich troch pilierov, keďže vplyv je obzvlášť citel'ný v oblasti ľudských práv. EÚ bude naďalej pozorne sledovať, či reformný proces OSN80 nemá neprimeraný vplyv na pilier ľudských práv, a bude naďalej venovať osobitnú pozornosť jeho primeranému, predvídateľnému, zvýšenému a udržateľnému **financovaniu**, pričom si uvedomuje, že už teraz je štrukturálne podfinancovaný a obzvlášť zasiahnutý krízou likvidity. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby splnili svoje finančné záväzky a v plnej výške a včas zaplatili svoje príspevky.

8. Prebiehajúce úsilie o **racionalizáciu a efektívnosť** v Rade pre ľudské práva (RĽP) a Tretom výbore VZ OSN predstavuje príležitosť na posilnenie zamerania, účinnosti a vplyvu týchto fór a mandátov, ktoré vytvárajú, ako aj na posilnenie spolupráce medzi RĽP a Tretím výborom s cieľom obmedziť prekrývanie a zabrániť duplicité. EÚ vyzýva všetky štáty, aby sa k tomuto úsiliu pripojili v duchu lojálnej spolupráce a s cieľom zachovať ich kľúčové funkcie.
9. V záujme dodržiavania, ochrany a napĺňania ľudských práv a zabezpečenia udržateľného mieru a bezpečnosti sa musí pokračovať v úsilí o **ukončenie beztretnosti a vyvodenie zodpovednosti** za každé porušenie a zneužitie medzinárodného práva vrátane **medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva** bez ohľadu na to, kde k nemu dochádza. Vyvodenie zodpovednosti je kľúčom k udržateľnému riešeniu konfliktov. EÚ bude so svojimi partnermi po celom svete naďalej podporovať osobitné postupy OSN, držiteľov mandátov a ostatné nezávislé vyšetovania porušení ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva vrátane porušení, ktoré môžu predstavovať trestné činy podľa medzinárodného práva.
10. EÚ opätovne potvrdí svoju neochvejnú podporu medzinárodného systému trestného súdnictva, najmä **Medzinárodného trestného súdu (MTS)**, ako aj svoj záväzok dodržiavať Rímsky štatút a zachovávať nezávislosť a integritu MTS. EÚ pripomína, že trestné činy podľa Rímskeho štatútu, ktoré ohrozujú mier, bezpečnosť a pokojný život na celom svete, by nemali zostať nepotrestané. Aby MTS mohol plniť svoj mandát, musia štáty, ktoré sú zmluvnými stranami Rímskeho štatútu, v súlade s ustanoveniami tohto štatútu plne spolupracovať pri vyšetovaní a stíhaní trestných činov v jeho jurisdikcii. Podpora Medzinárodného trestného súdu zo strany EÚ je dlhodobá a má pevný základ. EÚ podporuje dialóg medzi štátmi, ktoré sú zmluvnými stranami Rímskeho štatútu, a tými, ktoré nimi nie sú, pri plnom dodržiavaní medzinárodného práva a tohto štatútu s cieľom zabezpečiť, aby bol MTS aj naďalej účinnou a nezávislou súdnou inštitúciou. EÚ bude naďalej odsudzovať útoky alebo hrozby voči MTS, voleným úradníkom, personálu a tým, ktorí s ním spolupracujú. EÚ tiež poskytne plnú podporu a príspevok na zabezpečenie ochrany MTS a jeho zamestnancov pred vonkajšími tlakmi alebo hrozbami, aby tento súd mohol za každých okolností naďalej fungovať.

11. Odolný a dynamický **občiansky priestor** má zásadný význam pre demokraciu, ľudské práva a vyvodenie zodpovednosti vlád za ich konanie. Popri zintenzívnení obmedzovania finančných prostriedkov dochádza v mnohých krajinách k alarmujúcemu nárastu obťažovania, hrozieb a útokov voči organizáciám občianskej spoločnosti a obhajcom ľudských práv vrátane nadnárodných represíí, ako aj k čoraz reštriktívnejším právnym predpisom. EÚ bude naďalej podporovať a chrániť silnú a odolnú občiansku spoločnosť offline aj online, a to aj prostredníctvom svojej stratégie EÚ zameranej na podporu občianskej spoločnosti, a bude systematicky presadzovať a umožňovať štruktúrovanú spoluprácu občianskej spoločnosti s rozhodovacími orgánmi a jej účasť v rámci OSN a na iných multilaterálnych fórach.
12. **Meniaca sa dynamika v OSN** prináša nové výzvy a vedie k zvýšeným pokusom o oslabenie existujúcich záväzkov a noriem. EÚ bude dôrazne namietat' proti akýmkoľvek pokusom o oslabenie záväzkov štátov vyplývajúcich z medzinárodného práva alebo o oslabenie univerzálnosti ľudských práv. Bude využívať všetky svoje nástroje vrátane globálneho sankčného režimu EÚ v oblasti ľudských práv na dosiahnutie zmeny a zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv na celom svete. EÚ bude bojovať proti falošným naratívom vrátane tzv. jednostranných donucovacích opatrení, dezinformácií a zahraničnej manipulácie s informáciami a zahraničného zasahovania.

13. EÚ sa bude usilovať odstrániť porušovanie ľudských práv a predchádzať mu, a to aj vedením a podporou príslušných iniciatív v rámci Tretieho výboru VZ OSN a Rady pre ľudské práva. Iniciatívy zamerané na jednotlivé krajiny umožňujú zamerať pozornosť na situáciu v oblasti ľudských práv v jednotlivých krajinách v súlade so všeobecnými normami, či už ide o riešenie konkrétnych porušení, presadzovanie vyvodenia zodpovednosti alebo pomoc pri zlepšovaní situácie v oblasti ľudských práv prostredníctvom mandátov, ako sú nezávislé mechanizmy a osobitné postupy, a prostredníctvom OHCHR. EÚ bude naďalej zohrávať vedúcu úlohu, pokiaľ ide o **iniciatívy zamerané na** Afganistan, Bielorusko, Burundi, Kórejskú ľudovodemokratickú republiku (KLDR), Eritreu a Mjanmarsko. Bude pozorne sledovať iniciatívy zamerané na Stredoafričku republiku, Konžskú demokratickú republiku, Gruzínsko vrátane okupovaných odštiepených regiónov Abcházsko a Južné Osetsko, Haiti, Irán, Nikaraguu, okupované palestínske územia, Rusko, Somálsko, Sudán, Sýriu a dočasne okupované územia Ukrajiny vrátane autonómnej Krymskej republiky a mesta Sevastopol. EÚ sa bude aktívne zapájať do všetkých interaktívnych dialógov o jednotlivých krajinách s držiteľmi mandátov v rámci osobitných postupov a iných výmen s cieľom upriamiť pozornosť na ďalšie špecifické situácie v oblasti ľudských práv a príslušné regionálne výzvy. Zároveň nadviaže na posledné mimoriadne zasadnutia Rady pre ľudské práva. Bude viesť tematické iniciatívy týkajúce sa trestu smrti, slobody náboženského vyznania a viery a práv dieťaťa.

14. EÚ bude naďalej čo najdôraznejšie odsudzovať nezákonnú, nevyprovokovanú a neodôvodnenú útočnú vojnu Ruska proti **Ukrajine**. Rovnako bude naďalej čo najdôraznejšie odsudzovať pokračujúce porušovanie medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva na Ukrajine zo strany Ruska, ako sú popravky vojnových zajatcov a civilných zadržovaných osôb bez riadneho konania, svojvoľné zadržávanie, systematické a rozsiahle používanie mučenia a iných foriem zlého zaobchádzania vrátane znásilňovania a iného sexuálneho a rodovo motivovaného násillia súvisiaceho s konfliktmi. EÚ je hlboko znepokojená rastúcim počtom zabitých a zranených civilistov v dôsledku toho, že Rusko používa drony a výbušné zbrane, a to aj so širokým dosahom, v mestských oblastiach, ako aj na *inú* civilnú infraštruktúru a civilistov. Vyšetrovacia komisia dospela k záveru, že ruské orgány spáchali zločiny proti ľudskosti – mučenie, nedobrovoľné zmiznutie, vražda a násilný presun obyvateľstva – a vojnové zločiny vrátane úmyselných a zintenzívnených útokov na civilné obyvateľstvo. EÚ bude naďalej vyzývať Rusko a Bielorusko, aby okamžite ukončili závažné porušovanie práv detí vo forme deportácií a násilných presunov, čo podľa vyšetrovacej komisie predstavuje vojnové zločiny, aby zastavili nezákonnú adopciu ukrajinských detí a zabezpečili ich okamžitý a bezpečný návrat na Ukrajinu. EÚ vyzýva Rusko, aby okamžite zastavilo militarizáciu a indoktrináciu ukrajinských maloletých a mladých osôb, ktoré vyplývajú z najnovších správ Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva o situácii v oblasti ľudských práv na Ukrajine. EÚ je pevne odhodlaná zabezpečiť, aby sa v plnej miere vyvodila zodpovednosť za všetky medzinárodné zločiny a porušovanie a zneužívanie ľudských práv vyplývajúce z útočnej vojny Ruska, vrátane vyšetrovaní prokurátora MTS, a zaistiť dodržiavanie práv obetí na spravodlivosť, odškodnenie a záruku neopakovania. V tejto súvislosti berie na vedomie podpísanie nového dohovoru o zriadení Medzinárodnej nárokovej komisie pre Ukrajinu a vyzýva na pokračovanie v práci. EÚ bude naďalej podporovať ďalšie úsilie súvisiace s Osobitným tribunálom pre zločin agresie voči Ukrajine a pracovať na vytvorení komplexného mechanizmu odškodňovania. Podporí obnovenie mandátu vyšetrovacej komisie pre Ukrajinu Radou pre ľudské práva. Bude vyžadovať, aby Rusko ukončilo svoju agresiu, stiahlo všetky svoje sily a vojenské vybavenie z celého územia Ukrajiny a plne rešpektovalo zvrchovanosť, nezávislosť a územnú celistosť Ukrajiny v rámci jej medzinárodne uznaných hraníc. EÚ je naďalej odhodlaná presadzovať komplexný, spravodlivý a trvalý mier na Ukrajine založený na zásadách Charty OSN a medzinárodného práva a víta všetko úsilie vynaložené na tento účel.

15. EÚ bude naďalej monitorovať a odsudzovať štrukturálny systém porušovania ľudských práv v **Rusku**, ktoré je súčasťou čoraz intenzívnejších, systematických a štátom podporovaných vnútorných represíí vrátane svojvoľného zadržovania a rozsiahleho a systematického používania mučenia a zlého zaobchádzania. EÚ je naďalej hlboko znepokojená tým, že občiansky priestor sa uzavrel online aj offline, a bude odsudzovať systematické zásahy proti občianskej spoločnosti, nesúhlasným názorom a nezávislým médiám v Rusku, ktoré sprevádzajú aj nadnárodné represie. EÚ bude naliehať na Rusko, aby zrušilo svoje represívne zákony a zosúladiť svoje vnútroštátne právne predpisy s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv. EÚ vyzve na okamžité a bezpodmienečné prepustenie a rehabilitáciu všetkých svojvoľne zadržovaných osôb vrátane politických väzňov a vyzve Rusko, aby ukončilo politické zneužívanie súdnictva a orgánov presadzovania práva. EÚ bude naďalej naliehať na Rusko, aby plne spolupracovalo s OSN vrátane osobitných postupov, vyšetrovacích mechanizmov a regionálnych mechanizmov súvisiacich s jeho situáciou v oblasti ľudských práv a aby v plnej miere vykonalo všetky nevykonané rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva.
16. EÚ dôrazne odsudzuje hrubé, systematické a rozsiahle porušovanie ľudských práv v **Bielorusku**. EÚ bude naďalej naliehať na bieloruské orgány, aby zastavili akýkoľvek druh represíí. EÚ berie na vedomie nedávne prepustenie niektorých politických väzňov a bude naďalej naliehať na Bielorusko, aby okamžite a bezpodmienečne prepustilo a rehabilitovalo všetkých politických väzňov, zabezpečilo vyriešenie súdnych procesov po ich prepustení a ukončilo všetky formy obťažovania alebo nátlaku, ktoré môžu viesť k ich nútenému odchodu, deportácii alebo pozbaveniu konzulárnych služieb. EÚ bude naliehať na bieloruské orgány, aby zrušili trest smrti a ako prvý krok naň zaviedli moratórium. EÚ vyzýva bieloruské orgány, aby sa zapojili do skutočného a inkluzívneho dialógu so všetkými zložkami spoločnosti. Bude tiež naďalej naliehať na bieloruské orgány, aby plne spolupracovali s medzinárodnými a regionálnymi mechanizmami monitorovania ľudských práv. EÚ je naďalej odhodlaná podporovať všetko úsilie o vyvodenie zodpovednosti a dodržiavanie práv obetí na odškodnenie, pravdu a záruky neopakovania. EÚ bude naliehať na bieloruské orgány, aby zastavili svoju účasť na ruskej útočnej vojne proti Ukrajine a prestali v spolupráci s Ruskom zneužívať migrantov na politické účely. EÚ bude naďalej pracovať na zabezpečení toho, aby zhoršujúca sa situácia v oblasti ľudských práv v Bielorusku zostala na poprednom mieste agendy Rady pre ľudské práva, a bude podporovať prácu osobitného spravodajcu a skupiny nezávislých expertov pre situáciu v oblasti ľudských práv v Bielorusku.

17. EÚ odsudzuje všetky porušenia medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva na celom **okupovanom palestínskom území**. EÚ víta prijatie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2803. EÚ je naďalej pevne odhodlaná presadzovať medzinárodné právo a komplexný, spravodlivý a trvalý mier založený na dvojštátnom riešení v súlade s príslušnými rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN, v rámci ktorého dva demokratické štáty, Izrael a Palestína, žijú bok po boku v mieri v rámci bezpečných a uznaných hraníc, a podporuje diplomatické úsilie v tomto smere, ktoré je zakotvené v medzinárodnom práve. EÚ naďalej zdôrazňuje potrebu rýchlych, bezpečných a nenarušovaných dodávok rozsiahlej humanitárnej pomoci do Gazy a jej neprerušovanej distribúcie do celého Pásma Gazy. EÚ bude naďalej vyzývať všetky strany, aby uľahčili úplný a nenarušovaný prístup humanitárnej pomoci do Pásma Gazy s cieľom reagovať na naliehavé potreby obyvateľstva, pričom bude naliehať na účinné rozdeľovanie pomoci v súlade s medzinárodným právom, a to aj zo strany agentúr OSN, najmä UNRWA. EÚ vyzýva Izrael, aby zákon o registrácii mimovládnych organizácií v jeho súčasnej podobe nevykonal. EÚ bude naďalej podporovať medzinárodnú vyšetrovaciu komisiu a ďalšie príslušné mandáty Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva, ktoré pôsobia na okupovaných palestínskych územiach. EÚ vyzýva všetky zúčastnené strany, aby dodržiavali svoje záväzky vyplývajúce z medzinárodného práva vrátane medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva, a poznamenáva, že za porušovanie medzinárodného práva musí byť vyhovená zodpovednosť. EÚ bude tiež pripomínať, že je potrebné v plnej miere vykonávať uznesenia Medzinárodného súdneho dvora, ktoré sú právne záväzné, a berie na vedomie jeho poradné stanoviská. EÚ dôrazne odsudzuje ďalšiu eskaláciu po masívnom náraste násillia osadníkov voči palestínskym civilistom, politiky zastrašovania a hrozieb núteným vysídlením a anexiou v Predjordánsku vrátane východného Jeruzalema, ako aj teroristické útoky proti Izraelu. EÚ vyzýva izraelskú vládu, aby, pokiaľ ide o rozširovanie osád, ktoré je podľa medzinárodného práva nezákonné, uviedla situáciu do pôvodného stavu, upustila od akejkoľvek anexie a vyvodila zodpovednosť voči násilným osadníkom. EÚ pripomenie, že Valné zhromaždenie OSN prijalo Newyorské vyhlásenie o mierovom riešení palestínskej otázky a realizácii dvojštátneho riešenia. EÚ zdôrazňuje kľúčovú úlohu občianskej spoločnosti pri podpore dialógu Izraelčanov a Palestínčanov o ľudských právach, mieri a komplexnom a spravodlivom riešení konfliktu. EÚ dúfa, že spolupráca s občianskou spoločnosťou a mimovládnyimi organizáciami bude aj naďalej neobmedzená.

18. Situácia v oblasti ľudských práv v **Iráne** je naďalej veľmi znepokojujúca, najmä pokračujúci nárast počtu popráv a správ o obetiach na demonštráciách, kde Iránci vyjadrili svoju legitímnu túžbu po lepšom živote, slobode a dôstojnosti. EÚ bude naďalej odsudzovať používanie násilia, svojvoľného zadržiavania a zastrášovacích taktík zo strany bezpečnostných síl proti demonštrantom. EÚ vyzve iránsku vládu, aby zastavila popravy a presadzovala dôslednú politiku zameranú na zrušenie trestu smrti. EÚ vyzýva Irán, aby v právnych predpisoch aj v praxi ukončil všetky formy diskriminácie žien a dievčat, ako aj osôb patriacich k etnickým, náboženským, jazykovým alebo iným menšinám. EÚ je naďalej znepokojená obmedzeniami slobody presvedčenia, prejavu a zhromažďovania, a to offline aj online. Mal by sa umožniť voľný tok informácií a slobodný prístup k internetu. Všetky osoby zatknuté za mierové uplatňovanie svojich práv by mali byť okamžite prepustené. EÚ je vážne znepokojená obťažovaním a represáliami zameranými najmä na disidentov, osoby patriace k náboženským a etnickým menšinám a obhajcov ľudských práv, v neposlednom rade prostredníctvom nadnárodných represíí, a to aj na pôde EÚ. EÚ vyjadruje znepokojenie v súvislosti s rozsiahlym návratom Afgancov z Iránu vrátane núteného návratu. EÚ vyzýva Irán, aby všetkým zadržívaným osobám poskytol záruky riadneho súdneho procesu a spravodlivého súdneho konania. EÚ požaduje okamžité a bezpodmienečné prepustenie všetkých svojvoľne zadržívaných občanov v Iráne vrátane občanov EÚ a osôb s dvojitém občianstvom a vyzýva iránske orgány, aby ukončili znepokojujúcu prax zadržiavania cudzincov s cieľom dosiahnuť politické zisky. EÚ tiež naliehavo vyzýva Irán, aby dodržiaval svoje záväzky vyplývajúce z viedenských dohovorov o diplomatických a konzulárnych stykoch, ako aj z Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

19. EÚ dôrazne odsudzuje porušovanie a zneužívanie ľudských práv v **Afganistane**. Medzi toto porušovanie patrí rodovo podmienené násilie, extrémna rodovo podmienená diskriminácia žien a dievčat zo strany Talibanu vrátane odopierania práva na vzdelanie ženám a dievčatám po 6. ročníku a odopieranie slobody prejavu, pohybu a práce vrátane zákazu žien pracovať pre mimovládne organizácie a OSN. Toto systematické a systémové porušovanie práv žien a dievčat môže predstavovať rodové prenasledovanie, ktoré je podľa Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu, ktorého je Afganistan zmluvnou stranou, zločinom proti ľudskosti. EÚ bude naďalej vyvíjať tlak na zabezpečenie toho, aby afganské ženy a dievčatá v plnej miere a rovnocenne požívali všetky ľudské práva a základné slobody, ako aj tlak na posilnenie ich postavenia, zmysluplnú a bezpečnú účasť a vedúce postavenie vo všetkých sférach spoločnosti a verejného života, v neposlednom rade v rámci dauhaského procesu, ako aj na zabezpečenie ich ochrany pred všetkými formami násillia. EÚ bude tiež vyzývať na ochranu práv osôb patriacich k menšinám vrátane etnických a náboženských menšín, ako napr. Hazárov, a osôb v zraniteľnej situácii, ako aj LGBTI osôb. EÚ zdôrazňuje, že na zabezpečenie udržateľného mieru, stability a prosperity je potrebný politický proces pod vedením Afganistanu zahŕňajúci všetkých Afgancov s rovnocennou a zmysluplnou účasťou žien. EÚ bude podporovať pomocnú misiu Organizácie Spojených národov v Afganistane (UNAMA) v rámci jej komplexného mandátu so silným prvkom ľudských práv, ako aj mandát osobitného spravodajcu pre situáciu v oblasti ľudských práv v Afganistane. Po tom, ako Rada pre ľudské práva vytvorí nový mechanizmus zodpovednosti pre Afganistan, bude EÚ podporovať OSN pri zabezpečovaní toho, aby jeho mandát začal fungovať čo najskôr a aby bol dostatočne financovaný.

20. EÚ bude naďalej vyjadrovať vážne znepokojenie nad situáciou v oblasti ľudských práv v Číne, a to aj v Tibete, Vnútornom Mongolsku, Hongkongu a Sin-ťiang. EÚ bude naliehať na Čínu, aby konštruktívne spolupracovala s vysokým komisárom OSN a jeho úradom, ako aj so všetkými medzinárodnými mechanizmami v oblasti ľudských práv, a to aj s cieľom vykonať odporúčania načrtnuté v hodnotiacej správe o porušovaní ľudských práv v Sin-ťiang. EÚ sa zameria na plné požívanie ľudských práv a základných slobôd, najmä slobody presvedčenia a prejavu, združovania a pokojného zhromažďovania; slobodu náboženského vyznania a viery vrátane práva náboženských komunít riadiť svoje záležitosti bez zasahovania a slobodne si vyberať svojich náboženských vodcov; ochranu práv žien a dievčat; zachovanie kultúrnej identity a odstránenie nútenej práce. EÚ bude naďalej pozorne monitorovať situáciu občianskej spoločnosti a jednotlivé prípady týkajúce sa obhajcov ľudských práv vrátane tých, ktorí spolupracujú s mechanizmami OSN, ako aj tých, ktorí sú vystavení obťažovaniu, zastrašovaniu a sledovaniu vrátane nadnárodných represíí. EÚ opätovne vyzve Čínu, aby dodržiavala zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia a zdržala sa extrateritoriálnych činností (vrátane nátlaku), ktoré nie sú v súlade s medzinárodným právom. EÚ bude naliehať na Čínu, aby rešpektovala, chránila a dodržiavala ľudské práva pre všetkých vrátane Ujgurov, Tibetanov a osôb patriacich k etnickým, náboženským, jazykovým alebo iným menšinám. Pokiaľ ide o Hongkong, EÚ opätovne potvrdí svoje obavy týkajúce sa represívneho uplatňovania právnych predpisov v oblasti národnej bezpečnosti a bude naliehať na Čínu, aby splnila svoje medzinárodné záväzky, a to aj obnovením vysokého stupňa autonómie Hongkongu podľa zásady „jedna krajina, dva systémy“. Ak to bude možné a pri plnom dodržiavaní všeobecných ľudských práv, EÚ zostane otvorená spolupráci s Čínou, a to aj v multilaterálnom prostredí.
21. EÚ vyzve orgány **KĽDR**, aby prijali konkrétne opatrenia na ukončenie svojho hrubého, systematického a rozsiahleho porušovania ľudských práv, ako sa uvádza v rezolúcii VZ OSN č. 80/220. EÚ naliehavo vyzýva KĽDR, aby dodržiavala, chránila a naplňovala ľudské práva, základné slobody a zásady právneho štátu. Opätovne zdôrazníme potrebu zabezpečiť vyhovenie zodpovednosti za porušovanie ľudských práv, a to aj zväžením postúpenia vecí Medzinárodnému trestnému súdu. EÚ bude nabádať KĽDR, aby sa zapojila do konštruktívnej činnosti a dialógu s medzinárodným spoločenstvom vrátane systému OSN pre ľudské práva a osobitného spravodajcu.

22. EÚ pripomína záväzok **Gruzínska** umožniť uplatňovanie základných slobôd a naliehavo ho vyzýva, aby zrušilo alebo podstatne zrevidovalo nedávne právne predpisy, ktoré sú v rozpore s jeho záväzkami podľa medzinárodného práva v oblasti ľudských práv a neprimerane obmedzujú alebo porušujú slobodu zhromažďovania, združovania alebo prejavu vrátane slobody a plurality médií. EÚ je znepokojená politicky motivovaným využívaním justičného systému a trestného vyšetrovania proti organizáciám občianskej spoločnosti. EÚ bude naďalej dôrazne odsudzovať svojvoľné zatýkanie a rastúce represie/prenasledovanie vrátane väznenia lídrov opozície, nezávislých novinárov a mediálnych pracovníkov a aktérov občianskej spoločnosti, ktoré prispieva k zhoršovaniu situácie v oblasti demokracie a právneho štátu v Gruzínsku. EÚ bude naďalej vyzývať gruzínske orgány, aby okamžite a bezpodmienečne prepustili všetky svojvoľne zadržované osoby. Pripomenie absolútny zákaz mučenia a zlého zaobchádzania a zdôrazní, že je dôležité skončiť s beztrestnosťou za porušenia, ktorých sa dopustili orgány presadzovania práva.
23. Pokiaľ ide o **Mjanmarsko/Barmu**, EÚ bude naďalej odsudzovať všetky násilnosti voči civilistom a vyzývať na ich ukončenie, ako aj na prepustenie všetkých svojvoľne zadržovaných osôb, najmä tých, ktoré boli zadržané v dôsledku vojenského prevratu v roku 2021, a na stabilitu a nenásilné zmierenie. EÚ bude požadovať urýchlené nastúpenie na transparentnú, inkluzívnu a dôveryhodnú demokratickú cestu a v tejto súvislosti bude naďalej podporovať úsilie Organizácie Spojených národov a ASEAN-u vrátane úplného vykonania rezolúcie BR OSN č. 2669 (2022) a päťbodového konsenzu ASEAN-u. EÚ odmietne všetky voľby, ktoré nebudú slobodné ani spravodlivé a ktorých cieľom bude legitimizovať armádu bez toho, aby boli splnené požiadavky demokratického procesu. EÚ bude vyzývať na väčšiu súdržnosť pozícií v rámci systému OSN a priamo na mieste. Bude sa naďalej zasaďovať za spravodlivosť a vyvodenie zodpovednosti za každé porušenie ľudských práv vrátane sexuálneho a rodovo motivovaného násillia súvisiaceho s konfliktmi, represí a nerozlišujúcich útokov na civilistov. Bude vyzývať na úplný, bezpečný a neobmedzený prístup humanitárnej pomoci ku všetkým ľuďom v núdzi. EÚ sa bude zasaďovať za zmiernenie násillia a zvrátenie rastúcej militarizácie civilistov vrátane Rohingov v Jakchajnskom štáte a v utečeneckých táboroch. EÚ bude naďalej podporovať mechanizmy OSN vrátane osobitného spravodajcu OSN pre situáciu v oblasti ľudských práv v Mjanmarsku a osobitného vyslanca generálneho tajomníka OSN pre Mjanmarsko, ako aj mechanizmy zodpovednosti, najmä nezávislý vyšetrovací mechanizmus pre Mjanmarsko (IIMM).

24. EÚ je mimoriadne znepokojená rozsiahlym porušovaním medzinárodného humanitárneho práva a práva v oblasti ľudských práv v celom **Sudáne** zdokumentovaným v mnohých správach vrátane rozsiahleho sexuálneho a rodovo motivovaného násillia, etnicky motivovaného zabíjania, hladovania ako spôsobu vedenia vojny, porušovania práv dieťaťa a rozsiahleho vysídľovania. EÚ bude aj naďalej jednoznačne odsudzovať všetky takéto zverstvá, z ktorých mnohé sa páchajú systematicky a v znepokojivom rozsahu a majú ničivý vplyv na civilné obyvateľstvo, najmä na ženy a deti, ako aj na iné osoby v zraniteľnom postavení. EÚ bude naďalej vyzývať všetky strany konfliktu, aby obnovili rokovania o okamžitom a trvalom prímerí, dodržiavaní medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, ako aj o zvrchovanosti, jednote a územnej celistvosti Sudánu. EÚ bude trvať na ochrane civilného obyvateľstva, civilnej infraštruktúry, humanitárnych pracovníkov a prístupu k humanitárnej pomoci, ktorý nesmie byť podmienený prímerím. EÚ sa zameria na zabezpečenie vyvodenia zodpovednosti za zločiny krutosti spáchané v celej krajine vrátane mnohých takých, ktoré môžu predstavovať vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti. EÚ bude podporovať prácu Medzinárodného trestného súdu a OSN a vyzve Sudán, aby spolupracoval s nezávislou medzinárodnou vyšetrovacou misiou pre Sudán.
25. EÚ je naďalej hlboko znepokojená rozsiahlym porušovaním a zneužívaním, ktoré páchajú všetky strany vo **východnej časti Konžskej demokratickej republiky**. Zahŕňa mimosúdne popravy, popravy bez riadneho konania alebo svojvoľné popravy, sexuálne a rodovo motivované násillie a nábor a využívanie detských vojakov. Musíme zabezpečiť, aby všetci páchatelia porušovania a zneužívania ľudských práv, ako aj porušovania medzinárodného humanitárneho práva boli zobrazení na zodpovednosť. Zdôrazňuje to nalievajú potrebu poskytnúť dostatočné finančné prostriedky nezávislej vyšetrovacej komisii pre porušovanie ľudských práv v oboch provinciách Kivu, ktorej mandát vyplýva z uznesenia Rady pre ľudské práva z roku 2025.

26. **Sýrsky ľud** naďalej stanovuje historické nové smerovanie v úsilí o dôstojnosť, slobodu a spravodlivosť. EÚ je naďalej odhodlaná podporovať inkluzívnu transformáciu, ktorú povedú na vlastnú zodpovednosť samotní Sýrčania bez škodlivého zahraničného zasahovania. Kľúčom k dosiahnutiu udržateľného mieru a zmierenia bude vyvodenie zodpovednosti, komplexný a inkluzívny proces spravodlivosti v prechodnom období a dodržiavanie ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k náboženským komunitám. EÚ bude trvať na kľúčových podmienkach úspechu tejto transformácie: ide o inkluzívnosť, zlepšenie humanitárnej a bezpečnostnej situácie a pluralitný občiansky priestor vrátane slobodných a nezávislých médií a sýrskej diaspóry. EÚ naliehavo vyzýva všetkých aktérov, aby sa zdržali ďalšieho násilia, zaistili bezpečnosť a ochranu všetkých civilistov a dodržiavali medzinárodné právo, ako aj všeobecné ľudské práva vrátane práv žien a detí. Všetky osoby zodpovedné za porušovanie medzinárodného humanitárneho práva alebo porušovanie a zneužívanie ľudských práv – v minulosti aj v súčasnosti – musia byť brané na zodpovednosť a postavené pred súd. EÚ vyzýva, aby sa ľudské práva dodržiavali, chránili a naplňali v prípade všetkých Sýrčanov bez akéhokoľvek rozdielu vrátane rozlišovania na základe rodovej či etnickej príslušnosti alebo náboženstva. EÚ bude naďalej podporovať vyšetrovaciu komisiu, medzinárodný nestranný a nezávislý mechanizmus (IIM) a nezávislú inštitúciu pre nezvestné osoby (IIMP). EÚ vyzýva tieto subjekty OSN, aby naďalej úzko spolupracovali s príslušnými vnútroštátnymi inštitúciami a dopĺňali vnútroštátne úsilie. EÚ opakuje svoju výzvu na obnovenie mandátu vyšetrovacej komisie a svoju výzvu sýrskym prechodným orgánom, aby zabezpečili neobmedzený prístup IIM a IIMP do Sýrie.

27. EÚ bude naďalej spolupracovať so svojimi partnermi vrátane Spojených štátov amerických a ďalšími regionálnymi a medzinárodnými partnermi s cieľom podporiť mierový a inkluzívny prechod k demokracii vo **Venezuele**, ktorý vyplynie z rokovaní a bude odrážať vôľu venezuelského ľudu, pri plnom rešpektovaní zvrchovanosti a územnej celistvosti Venezuely. EÚ bude naďalej podporovať inkluzívny dialóg pod vedením Venezuely, ktorý môže viesť k mierovému a demokratickému riešeniu tejto viacrozmernej krízy. EÚ bude naďalej vyzývať na spravodlivé, dôveryhodné a transparentné voľby a dodržiavanie demokratických noriem, čo sú ústredné prvky riešenia tejto politickej krízy. EÚ bude naďalej požadovať prepustenie všetkých politických väzňov a ukončenie svojvoľného zadržiavania, okrem iného aj osôb s dvojitém občianstvom a zahraničných občanov. Politické represie vrátane mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania v zariadeniach určených na zaistenie, najmä voči obhajcom ľudských práv a novinárom, sa musia skončiť. EÚ sa bude naďalej zasaďovať za úplné dodržiavanie základných slobôd vrátane práva na pokojné zhromažďovanie, združovanie a slobodu prejavu. EÚ naliehavo vyzýva Venezuelu, aby sa konštruktívne angažovala vo vzťahu ku všetkým mechanizmom v oblasti ľudských práv vrátane Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva a Úradu prokurátora Medzinárodného trestného súdu. EÚ sa zasaďuje za zmysluplný návrat Úradu vysokého komisára OSN pre ľudské práva do krajiny. Za každých okolností sa musí dodržiavať medzinárodné právo vrátane Charty OSN.
28. EÚ bude naďalej podporovať **Haiti** pri riešení humanitárnej krízy, presadzovaní ľudských práv, v boji proti extrémnemu násiliu ozbrojených zločineckých skupín a pri obnove demokracie a právneho štátu. EÚ bude tiež naďalej nabádať haitské orgány, aby pokročili na ceste k spravodlivým a slobodným voľbám.
29. Hoci EÚ berie na vedomie pokrok dosiahnutý v oblasti hospodárskych a sociálnych práv vrátane boja proti mrzačeniu ženských pohlavných orgánov, je naďalej znepokojená situáciou v **Eritrei**, pokiaľ ide o širokú škálu porušovania ľudských práv vrátane praktík, ako je časovo neobmedzená vojenská služba a svojvoľný nábor do armády, ako aj svojvoľného zadržiavania, nedobrovoľných zmiznutí, mučenia a neľudských podmienok vo väzniciach spolu so širokou beztrestnosťou. EÚ bude naďalej vyzývať Eritreu, aby dodržiavala Chartu OSN a plnila si medzinárodné záväzky, a bude ju nabádať, aby posilnila svoje partnerstvo s Organizáciou Spojených národov vrátane zapojenia sa do konštruktívneho dialógu o ľudských právach.

30. EÚ bude pozorne sledovať situáciu v oblasti ľudských práv v **Azerbajdžane** a naďalej podporovať udržateľný a trvalý mier medzi Arménskom a Azerbajdžanom.
31. Očakáva sa, že **Turecko** ako kandidátska krajina na členstvo v EÚ a dlhodobý člen Rady Európy bude dodržiavať svoje príslušné záväzky a povinnosti podľa medzinárodného práva vrátane medzinárodného práva v oblasti ľudských práv.
32. EÚ bude naďalej dôrazne podporovať agendu rovnosti prostredníctvom všetkých multilaterálnych fór. EÚ v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami bude energicky podporovať a rozširovať úsilie o dosiahnutie **rodovej rovnosti**, rozvoj a plné požívanie všetkých ľudských práv všetkými ženami a dievčatami a posilňovanie ich postavenia, a to aj uplatňovaním hľadiska rodovej rovnosti v kontextoch jednotlivých krajín a tematických oblastí. EÚ bude podporovať ambiciózne a transformačný prístup k riešeniu základných príčin a rizikových faktorov rodovej nerovnosti, diskriminácie a násillia na ženách a dievčatách. EÚ sa bude naďalej zasaďovať za to, aby sa rodové hľadisko stalo plnou súčasťou mierových a bezpečnostných iniciatív, okrem iného aj vykonávaním rezolúcie BR OSN č. 1325 o ženách, mieri a bezpečnosti a následných rezolúcií posilnením plnej, rovnocennej a zmysluplnej účasti a vedúceho postavenia žien a dievčat pri predchádzaní konfliktom a ich riešení počas celého cyklu konfliktov. EÚ využije každú príležitosť na všetkých príslušných fórach, aby pokračovala v plnení týchto záväzkov. EÚ bude dôrazne namietat' proti akýmkoľvek krokom alebo návrhom, ktorých cieľom je oslabiť existujúce medzinárodné záväzky a normy. Je čoraz dôležitejšie, aby sa rodová rovnosť ďalej neoslabovala a aby sa urýchlene riešili existujúce nedostatky. V tejto súvislosti bude EÚ naďalej ostražitá, pokiaľ ide o pokusy o odstránenie, zmenu alebo nesprávny výklad jazyka týkajúceho sa rodovej rovnosti, plného požívania ľudských práv žien a dievčat a posilnenia ich postavenia a diskriminácie na základe sexuálnej orientácie a rodovej identity. EÚ bude tiež naďalej ostražitá, pokiaľ ide o pokusy o odstránenie, zmenu alebo nesprávny výklad jazyka súvisiaceho so sexuálnym a reprodukčným zdravím a právami (SRZP), ako sa uvádza v bode 34 Európskeho konsenzu o rozvoji (pozri nasledujúci bod).

33. EÚ je naďalej odhodlaná presadzovať, chrániť a uplatňovať všetky ľudské práva, plne a účinne vykonávať Pekinskú akčnú platformu a akčný program Medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a uplatňovať výsledky konferencií venovaných ich preskúmaniu a v tejto súvislosti sa mieni naďalej angažovať v otázke **sexuálneho a reprodukčného zdravia a práv**. Vzhľadom na uvedené EÚ potvrdzuje svoje odhodlanie presadzovať, chrániť a uplatňovať právo každého jednotlivca na plnú kontrolu nad otázkami súvisiacimi s jeho sexualitou a sexuálnym a reprodukčným zdravím a na slobodné a zodpovedné rozhodovanie sa v týchto otázkach bez diskriminácie, nátlaku a násillia. EÚ zároveň zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť všeobecný prístup ku kvalitným a cenovo dostupným vyčerpávajúcim informáciám o sexuálnom a reprodukčnom zdraví a vzdelávaní v tejto oblasti vrátane komplexnej sexuálnej výchovy a zdravotnej starostlivosti.
34. EÚ bude vo svojom úsilí o dosiahnutie rodovej rovnosti klásť do centra pozornosti prevenciu a odstránenie všetkých foriem násillia vrátane **sexuálneho a rodovo motivovaného násillia** online aj offline, ako aj ochranu obetí a osôb, ktoré prežili násillie, a trestanie páchatel'ov. EÚ bude podporovať celospoločenské prístupy a zapájať aj mužov a chlapcov ako spojencov a beneficentov do úsilia o odstránenie všetkých rodových nerovností, a to aj riešením diskriminačných právnych predpisov a bojom proti rodovým stereotypom a diskriminačným sociálnym normám. EÚ bude naďalej podporovať **rovnocennú, plnú, účinnú a zmysluplnú účasť žien a mládeže** v celej ich rozmanitosti a vo všetkých sférach verejného a politického života, v súlade s akčným plánom EÚ pre ľudské práva a demokraciu na roky 2020 – 2027. EÚ sa bude zasaďovať za politickú a finančnú podporu a za bezpečné a priaznivé prostredie pre organizácie občianskej spoločnosti, ako aj pre obhajkyne ľudských práv, ktoré sa osobne alebo profesionálne usilujú o ochranu a podporu ľudských práv a rodovej rovnosti alebo poskytujú služby ochrany ženám a dievčatám, ktorých práva boli porušené.

35. EÚ presadzuje právo na **slobodu presvedčenia a prejavu** online aj offline. EÚ bude naďalej presadzovať tieto práva na základe svojich priekopníckych iniciatív a vysokých noriem na podporu mediálneho sektora, ktorý je pluralitný, nezávislý a odolný voči krízam. Patrí medzi ne najmä európsky akt o slobode médií, smernica o boji proti strategickým žalobám proti verejnej účasti, a akty o digitálnych trhoch a digitálnych službách. EÚ bude naďalej rozhodne podporovať slobodu médií a právo novinárov a pracovníkov médií pracovať v bezpečných podmienkach bez strachu z obťažovania, hrozieb a násilia online aj offline. Je čoraz dôležitejšie, aby sa prijali rozhodné opatrenia na zabezpečenie prežitia slobodných, nezávislých a pluralitných médií na celom svete, ktoré sú základným kameňom demokracie. EÚ bude pracovať na posilnení informačnej integrity a spoločenskej odolnosti vrátane práva na prístup k relevantným, spoľahlivým a presným informáciám. EÚ bude v plnom súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv bojovať proti dezinformáciám a zahraničnej manipulácii s informáciami a zahraničnému zasahovaniu. EÚ bude naďalej využívať celú škálu dostupných nástrojov na ochranu pred dezinformačnými činnosťami, predchádzanie týmto činnostiam, odrádzanie od nich a reakciu na ne, a to najmä podporou slobodných a nezávislých médií a zameraním sa na kritickú mediálnu gramotnosť. Vzhľadom na rastúce neprimerané a násilné reakcie na protesty po celom svete bude EÚ chrániť a podporovať právo na **slobodu pokojného zhromažďovania a združovania**. EÚ bude podporovať **akademickú slobodu** a autonómiu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, kde sa podnecujú nápady a kde tieto nápady možno bezpečne spochybňovať.

36. EÚ bude aktívne podporovať, presadzovať a posilňovať rozmanitú a nezávislú **občiansku spoločnosť**, pričom bude presadzovať jej zmysluplnú účasť na všetkých fórach OSN. EÚ bude dôrazne odsudzovať akúkoľvek formu represálií voči **obhajcom ľudských práv** a organizáciám občianskej spoločnosti vrátane tých, ktoré v akejkoľvek forme spolupracujú s OSN. EÚ bude pozorne sledovať špecifické riziká, ktorým čelí občianska spoločnosť a určité kategórie obhajcov ľudských práv, ktorí sú často vystavení diskriminácii, násiliu a obťažovaniu, a bude vedúcim aktérom pri podpore bezpečného a priaznivého prostredia pre nich. EÚ bude dôrazne odsudzovať všetky formy **nadnárodných represíí** a vyzýva všetky štáty, aby dodržiavali svoje medzinárodné záväzky v oblasti ľudských práv tým, že zabezpečia, aby jednotlivci pochádzajúci z iných krajín, ktorí hľadajú ochranu na ich území, neboli vystavovaní cezhraničným hrozbám a zásahom. EÚ sa tiež postaví proti právnym a administratívnym opatreniam, ktoré obmedzujú občiansky priestor, ako sú prekážky brániace registrácii mimovládnych organizácií, obmedzenia brániace prístupu k zdrojom, obmedzujúce pravidlá preverovania a zaťažujúce požiadavky na podávanie správ.
37. EÚ bude naďalej dôrazne vystupovať a ráznejšie zasahovať proti všetkým formám **diskriminácie** s osobitným zameraním na viaceré a prelínajúce sa formy diskriminácie vrátane diskriminácie na základe pohlavia, rasy, etnického alebo sociálneho pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie a rodovej identity. EÚ opätovne zdôrazňuje svoj záväzok zasadzovať sa za rovnosť a nediskrimináciu a nárok všetkých osôb na požívanie ľudských práv a základných slobôd v ich plnom rozsahu a za ochranu ľudí v znevýhodnených, zraniteľných a marginalizovaných situáciách. EÚ sa bude trvalým a konštruktívnym spôsobom podieľať na mandátoch OSN zameraných na boj proti násiliu a všetkým formám diskriminácie a naďalej bude výrazne podporovať prácu OSN. EÚ bude opätovne potvrdzovať svoje pevné odhodlanie rešpektovať, chrániť a realizovať plné a rovnaké požívanie všetkých ľudských práv zo strany LGBTI osôb a vyjadruje hlboké znepokojenie nad alarmujúcou mierou násilia, diskriminácie, nenávisťného prejavu a stigmatizácie voči nim. EÚ bude naďalej dôrazne odsudzovať diskriminačné právne predpisy, politiky a postupy voči LGBTI osobám. EÚ bude prioritne podporovať všeobecnú dekriminalizáciu vzťahov medzi osobami rovnakého pohlavia. EÚ bude vyzývať na celosvetové ukončenie akejkoľvek formy násilia voči LGBTI osobám.

38. Pokiaľ ide o **digitálne technológie a umelú inteligenciu**, EÚ opätovne potvrdzuje, že rovnaké práva, aké majú ľudia offline, sa musia chrániť aj online a v kontexte digitálnych technológií a že sú potrebné silné záruky na zaručenie ochrany ľudských práv. EÚ bude aktívne presadzovať všeobecné ľudské práva a základné slobody, právny štát a demokratické zásady v **digitálnom priestore**. EÚ bude naďalej presadzovať prístup založený na ľudských právach a zameraný na človeka v digitálnej sfére, a to aj v súvislosti s **umelou inteligenciou** a inými novými a vznikajúcimi technológiami. EÚ bude naďalej vyzývať všetky príslušné zainteresované strany, aby predchádzali škodám spôsobeným týmito technológiami a zdržali sa ich používania, ak je to v rozpore so všeobecnými ľudskými právami a základnými slobodami alebo sa tým porušuje medzinárodné humanitárne právo, a EÚ vyzve všetky štáty, aby chránili občiansky priestor online, a bude sa zasadzovať za otvorený, slobodný, inkluzívny, bezpečný, globálny, interoperabilný a bezpečný internet pre všetkých a za ochranu jeho multilaterálnych základov. EÚ sa bude zasadzovať za rešpektovanie súkromia a presadzovať právo na súkromie a ochranu údajov.
39. EÚ bude pripomínať svoju principiálnu pozíciu proti **trestu smrti vo všetkých prípadoch a za každých okolností**. Vyzveme všetky krajiny, ktoré uplatňujú trest smrti, aby ho zrušili alebo aby zachovali alebo naň zaviedli moratórium ako prvý krok k jeho zrušeniu, a krajiny, ktoré zvažujú jeho opätovné zavedenie, aby sa zdržali takéhoto kroku späť. EÚ bude dôrazne a jednoznačne odsudzovať uplatňovanie trestu smrti vrátane prípadov, keď sa porušujú medzinárodné minimálne normy, dôrazne podporovať príslušné rezolúcie OSN a vyzývať na zabezpečenie zákazu svojvoľného pozbavenia života vrátane mimosúdnych popráv. EÚ bude podporovať ďalšiu ratifikáciu Druhého opčného protokolu k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach, ktorého cieľom je zrušenie trestu smrti.

40. EÚ bude naďalej odsudzovať všetky prípady mučenia a iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania bez ohľadu na to, kde k nim dôjde, a bude vystupovať proti svojvoľnému zatýkaniu a zadržiavaniu, ako aj nedobrovoľným zmiznutiam. EÚ bude zvyšovať informovanosť v súvislosti so zvýšeným používaním **mučenia** a zlého zaobchádzania ako metódy na potlačenie politického disentu a obmedzenie občianskeho priestoru. Opakovane bude vyzývať na dosiahnutie všeobecnej ratifikácie a účinného vykonávania Dohovoru OSN proti mučeniu a jeho opčného protokolu. EÚ bude naďalej podporovať Globálnu alianciu za obchod bez mučenia a zväzi ďalšie kroky na zákaz svetového obchodu s tovarom, ktorý nemá žiadne iné praktické využitie ako na účely vykonania trestu smrti, mučenia alebo iného krutého, neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania. EÚ opätovne potvrdí svoj neochvejný záväzok dosiahnuť pokrok v odstraňovaní **nedobrovoľných zmiznutí**, a to na základe výsledkov prvého svetového kongresu o nedobrovoľných zmiznutiach.
41. EÚ bude opätovne potvrdzovať svoj rozhodný záväzok podporovať a chrániť právo na **slobodu náboženského vyznania a viery** pre všetkých na celom svete. EÚ bude presadzovať a chrániť právo každého človeka mať alebo nemať náboženské vyznanie alebo vieru, zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo vieru alebo prejavovať ich sám alebo spoločne s inými, či už verejne alebo súkromne. EÚ bude odsudzovať diskrimináciu, neznášanlivosť, násilie a prenasledovanie na základe náboženského vyznania alebo viery a odmietať akúkoľvek formu podnecovania k náboženskej nenávisti. EÚ bude naďalej podporovať kultúru náboženskej tolerancie, rešpektovania rozmanitosti a vzájomného porozumenia a podporovať medzináboženský a medzikultúrny dialóg ako základné nástroje mierového spolunažívania.

42. Po 60. výročí Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (ICERD) sa bude EÚ naďalej konštruktívne zapájať do všetkých iniciatív súvisiacich s bojom proti všetkým formám **rasizmu**, rasovej diskriminácie, xenofóbie a súvisiacej neznášanlivosti na celom svete. EÚ zároveň pripomenie svoju dlhodobú pozíciu, pokiaľ ide o potrebu zabezpečiť všeobecnú ratifikáciu a úplné a účinné vykonávanie dohovoru ICERD, ako aj potrebu vykonávať Durbanské vyhlásenie a akčný program a racionalizovať a zefektívniť jeho naväzujúce mechanizmy. EÚ sa bude zmysluplne zapájať do rokovaní o návrhu Deklarácie OSN o dodržiavaní, ochrane a uplatňovaní ľudských práv ľudí afrického pôvodu. EÚ opätovne potvrdzuje svoj záväzok bojovať proti rasizmu, a to aj prostredníctvom stratégie EÚ proti rasizmu (2026 – 2030).
43. EÚ opätovne potvrdzuje svoj záväzok presadzovať a začleňovať **práva osôb so zdravotným postihnutím** do celej svojej vonkajšej činnosti, a to aj prostredníctvom nadchádzajúcej iniciatívy s názvom „Posilnenie stratégie v oblasti práv osôb so zdravotným postihnutím do roku 2030“. Zintenzívňujeme úsilie o zabezpečenie toho, aby všetky osoby so zdravotným postihnutím mohli požívať svoje práva na rovnakom základe s ostatnými, a to aj v situáciách ozbrojených konfliktov a iných humanitárnych kríz, a mali plnú, účinnú a zmysluplnú účasť a začlenenie do všetkých aspektov sociálneho, kultúrneho, vzdelávacieho, hospodárskeho, občianskeho a politického života, a to aj podporou posilnenia ich postavenia a vodcovstva. EÚ opätovne potvrdzuje svoju podporu stratégii OSN pre začlenenie osôb so zdravotným postihnutím a podporuje odporúčania generálneho tajomníka OSN týkajúce sa jej vykonávania.
44. EÚ bude naďalej vyzývať všetky štáty, aby dodržiavali, chránili a naplňali ľudské práva všetkých osôb patriacich k národnostným alebo etnickým, náboženským a jazykovým **menšinám**, a to aj na všetkých príslušných fórach. EÚ bude presadzovať ich právo na efektívne zapojenie do kultúrneho, náboženského, spoločenského, hospodárskeho a verejného života. EÚ bude odmietať akékoľvek formy podnecovania k násiliu alebo nenávisti a akékoľvek nenávistné prejavy online aj offline, pričom bude naďalej rešpektovať právo na slobodu presvedčenia a prejavu.

45. EÚ bude naďalej presadzovať **práva dieťaťa**, pričom prioritou bude ochrana detí pred všetkými formami násilia, a to aj v digitálnom priestore, a podpora všeobecného prístupu ku kvalitnému, inkluzívnemu a bezpečnému vzdelávaniu, znižovanie chudoby detí a nerovností medzi nimi. EÚ bude naďalej venovať osobitnú pozornosť ochrane detí zasiahnutých ozbrojeným konfliktom, ktoré žijú v postkonfliktných situáciách, a posilňovať koordináciu s mechanizmami OSN v súlade s usmerneniami EÚ o deťoch v ozbrojených konfliktoch. EÚ bude naďalej pracovať na odstránení všetkých foriem diskriminácie detí.
46. EÚ bude naďalej podporovať plné požívanie všetkých ľudských práv **staršími osobami**, zabezpečovať ich účasť vo všetkých oblastiach života a bojovať proti ageizmu, diskriminácii na základe veku a všetkým formám násilia. EÚ bude pracovať na riešení nedostatkov v ochrane a podporovať účinné vykonávanie medzinárodných noriem v tejto súvislosti, pričom bude spolupracovať s príslušnými orgánmi OSN.
47. EÚ opätovne potvrdzuje svoje silné odhodlanie rešpektovať, chrániť a uplatňovať všetky **hospodárske, sociálne a kultúrne práva** vrátane práva na vzdelanie, výživu, zdravie, sociálne zabezpečenie, primerané bývanie a dôstojnú prácu, a podporovať príslušné iniciatívy v tejto oblasti. Bude sa aktívne zapájať do diskusií o hospodárstve zohľadňujúcom ľudské práva. Bude naďalej podporovať univerzálny prístup k bezpečnej cenovo dostupnej pitnej vode v dostatočnom množstve, sanitácii a hygiene a zdôrazňovať rozmer ľudských práv v týchto oblastiach. EÚ bude pokračovať v podpore kultúrnych práv a ochrany kultúrneho dedičstva.

48. EÚ bude naďalej spolupracovať s Úradom vysokého komisára OSN pre ľudské práva a pracovnou skupinou OSN pre **podnikanie a ľudské práva** s cieľom celosvetovo podporovať vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv. Právne predpisy EÚ o náležitej starostlivosti podnikov v oblasti udržateľnosti a o boji proti nútenej práci poskytujú dôležitý základ pre konštruktívnu angažovanosť EÚ v OSN, a to aj pokiaľ ide o právne záväzný nástroj v oblasti podnikania a ľudských práv založený na konsenze. S cieľom posilniť ochranu obetí a vytvoriť rovnaké podmienky na celosvetovej úrovni je dôležité usilovať sa o široký medziregionálny konsenzus medzi členskými štátmi OSN. EÚ bude naďalej podporovať prijímanie národných akčných plánov v členských štátoch a partnerských krajinách a pracovať na komplexnom rámci EÚ pre vykonávanie hlavných zásad OSN. Bude sa tiež konštruktívne angažovať v pracovnej skupine OSN pre vypracovanie medzinárodného regulačného rámca pre činnosti súkromných vojenských a bezpečnostných spoločností.
49. Uznávajúc vplyv **zmeny klímy**, straty biodiverzity, zhoršovania a znečisťovania životného prostredia na požívanie ľudských práv súčasných a budúcich generácií sa EÚ bude naďalej angažovať s cieľom podporiť prístup založený na ľudských právach na posilnenie úsilia o zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu. EÚ v tejto súvislosti pripomenie povinnosti štátov ako zodpovedných subjektov a zameria sa na tých držiteľov práv, ktorí sú najviac zraniteľní voči účinkom trojitej planetárnej krízy. EÚ bude podporovať dôležitú úlohu, ktorú plnia obhajcovia ľudských práv v oblasti životného prostredia a obhajcovia ľudských práv pôvodného obyvateľstva a bude podporovať opatrenia na ich ochranu. EÚ sa bude aktívne zapájať do rokovaní o presadzovaní ľudského práva na čisté, zdravé a udržateľné životné prostredie, a to aj vzhľadom na poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora z júla 2025. Bude sa zasadzovať za to, aby boli odvážne a naliehavé opatrenia potrebné v rámci zelenej transformácie spravodlivé a inkluzívne.

50. EÚ sa bude naďalej zasadzovať za práva **pôvodného obyvateľstva**, ako sa uvádzajú v Deklarácii OSN o právach pôvodného obyvateľstva, a bude sa v tejto súvislosti aktívne angažovať na všetkých relevantných fórach, ktoré sa nimi zaoberajú. EÚ sa bude naďalej aktívne zapájať do každého úsilia o zlepšovanie plnej, efektívnej a zmysluplnej účasti zástupcov a inštitúcií pôvodného obyvateľstva na všetkých zasadnutiach Organizácie Spojených národov pri riešení otázok, ktoré sa ich týkajú. EÚ bude zdôrazňovať význam obhajcov ľudských práv pôvodného obyvateľstva, a to aj v kontexte pôdy a prírodných zdrojov a ochrany životného prostredia, biodiverzity a klímy, ako aj dôležitosť zabezpečiť, aby mohli presadzovať ľudské práva bez strachu z odvetných opatrení. EÚ pripomenie osobitnú zraniteľnosť pôvodného obyvateľstva v súvislosti so zmenou klímy. EÚ bude podporovať aj rovnocennú, plnú, efektívnu a zmysluplnú účasť a vedúce postavenie domorodých žien. Bude upozorňovať na to, že je dôležité, aby mali domorodé deti prístup k vzdelávaniu vo vlastnom jazyku a kultúre.
51. EÚ pripomenie, že **právo na rozvoj** je zakotvené v univerzálnej, nedeliteľnej, vzájomne prepojenej, vzájomne závislej a vzájomne sa posilňujúcej povahe všetkých ľudských práv, pričom hlavnými aktérmi, hnacími silami a príjemcami rozvoja sú jednotlivci, pričom štáty nesú hlavnú zodpovednosť za dodržiavanie, ochranu a dodržiavanie všetkých ľudských práv v súlade so svojimi záväzkami podľa medzinárodného práva v oblasti ľudských práv. EÚ pripomenie svoju výhradu k návrhu právne záväzného nástroja týkajúceho sa práva na rozvoj alebo k akýmkoľvek prístupom, ktoré by mohli oslabiť záväzky štátov v oblasti ľudských práv tým, že by právo na rozvoj uprednostnili pred inými ľudskými právami, alebo tým, že by sa takéto práva priznali štátom. EÚ tiež pripomína povinnosť štátov ako hlavných nositeľov zodpovednosti za plné uplatňovanie všetkých ľudských práv. EÚ bude naďalej odmietat' akýkoľvek predčasný alebo nevyvážený proces, presadzovať transparentný a inkluzívny prístup založený na konsenze a trvať na úplnom zosúladení s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv. EÚ sa bude naďalej konštruktívne zapájať do medzinárodných fór o procesnej aj vecnej stránke bez toho, aby bola dotknutá jej konečná pozícia.

52. EÚ bude naďalej zintenzívňovať opatrenia na dodržiavanie medzinárodného práva a podporu a ochranu ľudských práv vo vzťahu ku všetkým **utečencom, žiadateľom o azyl, vnútorne vysídleným osobám a migrantom**, najmä pokiaľ ide o základné právo požiadať o azyl a zásadu zákazu vyhostenia alebo vrátenia, a osobitnú pozornosť bude venovať osobám v zraniteľných situáciách. EÚ bude naďalej presadzovať a uplatňovať prístup k spolupráci v oblasti migrácie založený na ľudských právach. EÚ bude naďalej ponúkať príležitosti na legálne možnosti migrácie v súlade so vnútroštátnymi právomocami. EÚ vyzve všetky štáty, aby predchádzali **obchodovaniu s ľuďmi a prevádzachtvu** a bojovali proti nim, a to aj v rámci Globálnej aliancie na boj proti prevádzachtvu. EÚ opätovne potvrdzuje svoj záväzok riešiť neoprávnenú migráciu a bojovať proti zneužívaniu migrantov na politické účely pri plnom rešpektovaní ľudských práv a medzinárodného práva. EÚ neumožní žiadnej krajine zneužívať jej hodnoty vrátane práva požiadať o azyl.
53. EÚ bude vyzývať všetky štáty, aby **reakcia na terorizmus a organizovanú trestnú činnosť** vrátane ich vyšetrovania a trestného stíhania bola v plnom súlade s medzinárodným právom, pričom práva obetí budú v centre záujmu. Boj proti terorizmu a násilnému extrémizmu nesmie byť v rozpore s medzinárodným právom vrátane ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva, ani sa nesmie využívať na tento účel.